

In de verte vliegen zowaar al een stelletje echte wintergasten, "grijze kraaien", die doen denken aan wit besneeuwde velden. De mist is nu geheel opgetrokken en de zon zorgt voor stralend herfstweer. Vlak bij ons "bidt" een torenvalk, nu eens "staande", dan weer heen en weer zwevend net zo lang tot hij een muisje heeft gelokaliseerd en vervolgens bemachtigd, waarbij hij pijlsnel naar beneden schiet. We lopen nu door de grote duinvallei, letterlijk tussen de konijnen en de fazanten. Voor ons ligt de lange stuifdijk, net of hij ligt te rusten, tegen de branding van de Noordzee die we nu duidelijk kunnen horen. We klauteren er tegenop en gaan zo hoog mogelijk zitten vanwaar we een prachtig uitzicht hebben, aan de ene kant de schitterende duinen met hun fracie herfstkleuren en aan de andere kant het brede witte strand met daarachter de zee.

Nu geen bruingebrande mensen of grote fortten bouwende rinderen op het strand, alles stil en verlaten. De lange slierten eidereenden vlak boven de golven vliegend lieten verstek gaan en de zwarte zee-eenden zijn nog niet gearriveerd. Via de reddingsweg door het roeras gaan we naar het dorp.

Misschien dat we hier de kiekendieven nog tegenkomen. Genietend van het melodieuze liedje dat een roodborst vanuit een oude vlierstruik door het struweel laat klinken, komt opeens laag overvliegen een grote donkerbruine vogel. Hij lijkt op een buizerd, hij heeft echter een langere staart. Af en toe zweeft hij, zijn brede flapvleugels scheef omhoog gedragen. Dit was de bruine kiekendief. We volgen hem met de kijker en zien dan plots nog twee kiekendieven komend in onze richting. Dit lijken wel grauwe, ze hebben smallere vleugels. Doordat ze plots van richting veranderen zien we duidelijk hun witte stuitvlek welke de bruine niet heeft. Is het niet geweldig dat deze prachtige vogels hier in het voorjaar nog ongestoord hun jongen groot kunnen brengen?

We naderen nu het enige dorp van Schier Oosterburen, welk geheel verschilt van de dorpen op de overige eilanden. Oosterburen heeft bomen, de oude vissershuisjes staan verscholen onder forse iepen, essen en esdoorns. Na wat op krachten gekomen te zijn in een van de weinige restaurants besluiten we om het laatste stukje naar de boot ook nog maar te lopen. We hebben nog een half uurtje. Het wordt al iets donker als we aan boord stappen. Vaarwel Schiermonnikoog. Van mij mag je altijd een vogeleiland blijven.

J. Glas

=====

BRAAMSLUIPERS

Een paartje braamsluipers liet zich voor het eerst in onze tuin horen op 26/4 en begon op 30/4 met nestbouw in een nog kale berberisheg. Er volgde een "speelperiode" tot de heg was dichtgegroeid. Twee berke-bomen op ca. 6 m van het nest vormden zangposten. Van 12 tot 24/5 werden 5 eieren bebroed, waarvan naar later bleek één niet was uitgekomen. De verzorging van de jongen tot het uitvliegen op 3/6 was enerverend. Kauwen kwamen beide vogels zwijgend tegemoet tot op enkele meters, zonder de richting van hun nest te verraden. Pas na vertrek van de kauw (veelvuldige fourageerder) ging één van de braamsluipers terug naar eieren of jongen langs de geijkte sluipweg. Soortgenoten en katten gaven de meeste overlast en daarop werd met de felle alarmroep gereageerd. Tegen katten konden we de bodem onder het nest met stekelige berberistakken bedekken.

De veelvuldige overlast van soortgenoten bevreemde ons, omdat de soort als solitair beschreven wordt. Deze soortgenoten hadden kennelijk belangstelling voor het nest. Eénmaal zagen we vier volwassen vogels op minder dan twee meter van het nest met jongen. Op voorbijgaande wandelaars werd nooit gereageerd en dezen hebben het nest ook nooit opgemerkt.

Op 3/6 vlogen de jongen uit en op 5/6 zagen we ze nog gevoerd worden. Daarna hebben we nog veel braamsluipers in de tuin gehoord en gezien (tot heden 13/9), zonder echter enige binding met het nest op te merken. In 1969 en 1971, maar niet in 1972, waren er ook broed-gevallen in onze tuin. De soort is in Haren niet zeldzaam.

Fam. Van Klinken sept. 1973

=====

Inventarisatie-overzicht 1974

Open water met oevers:

R. de Meyer en G. de Boer
H. R. Dolfien
L. G. Groen en H. J. Wight
Fam. v. Klinken

Leek
Leek
Bedum, Gron.
Haren

Terrein:

Leekstermeer
Doezemer Mieden moeras
Kromme Raken
plas Eemskanaal

Bos:

R. de Meyer
J. A. Loterijman

Leek
Winschoten

Lettelberter Petten
Liefstinghsbroekbos

Wijken:

J. A. Koolhaas
Hr. Roelevink SBB

Wildervank
Vlagtwedde

Ommelander Wijken
Wijken in het Hebrecht

Grasland:

H. C. Christerus
O. P. Sikkema en R. Rubertus
H. Burgler en J. R. K. Elgersma

Groningen
Groningen, Uithuizen
Groningen

Humsterland
Kwelder Lauwerpolder
Boerakker

Akkerland:

P. Glas
Fam. v. Klinken

Haren
Haren

Nieuwolda
Polder Lageland

Braak terrein:

P. J. van Dorssen

Haren

Spanjaardslaan Aduard

Bebouwde kom:

A. Nieuwenhuizen
J. de Jonge

Winschoten
Groningen

Winschoten
Ulrum

Het verslag over 1974 is van enkele waarnemers nog niet binnen. De inventarisatie-kommissie zou het op prijs stellen om Uw inventarisatie met spoed te ontvangen. Was U niet in de gelegenheid om dit jaar waar te nemen dan hoort ondergetekende dit gaarne van U. Voorzover dit bij U nog niet bekend is deelt de kommissie U mede dat 1974 het laatste jaar is waarin kwantitatief werd geïnventariseerd. M.i.v. 1975 wordt deelgenomen aan het landelijke Atlas-project. Zie hiervoor elders in dit nummer.

P. J. van Dorssen